

CENY POTRAVIN ZVÝŠILY MEZIROČNÍ INDEX SPOTŘEBITELSKÝCH CEN

Indexy spotřebitelských cen – inflace – leden 2020

Spotřebitelské ceny vzrostly v lednu proti prosinci o 1,5 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména růstem cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle alkoholické nápoje, tabák. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v lednu o 3,6 %, což bylo o 0,4 procentního bodu více než v prosinci. Jednalo se o nejvyšší meziroční růst cen od března 2012.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíční růst spotřebitelských cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje byl způsoben především vyššími cenami zeleniny o 5,7 %, z toho ceny brambor vzrostly o 5,8 %. Ceny ovoce byly vyšší o 5,3 %, uzenin o 1,7 %, sýrů a tvarohů o 1,7 %, drůbeže o 1,9 %, vepřového masa o 1,8 % a másla o 4,6 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák se zvýšily ceny lihovin o 11,4 % (částečně vlivem zvýšení spotřební daně), vína o 9,4 %, tabákových výrobků o 1,5 % a piva o 3,7 %. Na zvyšování celkové hladiny spotřebitelských cen působil v lednu též růst cen v oddíle bydlení, kde vzrostly zejména ceny elektřiny o 3,2 %, nájemného z bytu o 1,3 %, vodného o 5,3 %, stočného o 4,5 % a zemního plynu o 0,4 %. Růst cen v oddíle rekreace a kultura byl ovlivněn především zvýšením cen dovolených s komplexními službami o 9,8 %. V oddíle ostatní zboží a služby byly vyšší zejména ceny výrobků a služeb pro osobní péči o 2,9 %.

Na snižování celkové úrovně spotřebitelských cen v lednu působil pokles cen v oddíle odívání a obuv, kde ceny oděvů a obuvi klesly shodně o 1,8 %. V oddíle bydlení byly nižší ceny tepla a teplé vody o 1,2 % (částečně vlivem snížení DPH z 15 % na 10 %). Z potravin klesly především ceny nealkoholických nápojů o 0,7 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,5 % a ceny služeb o 1,4 %.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v lednu o 3,6 %, což bylo o 0,4 procentního bodu více než v prosinci a nejvíce od března 2012. Zrychlení meziročního cenového růstu nastalo především v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Ceny pekárenských výrobků a obilovin v lednu vzrostly o 4,0 % (v prosinci o 2,5 %), vepřového masa o 18,9 % (v prosinci o 17,4 %), uzenin o 12,2 % (v prosinci o 9,7 %), sýrů a tvarohů o 4,3 % (v prosinci o 2,9 %), ovoce o 14,7 % (v prosinci o 11,1 %) a zeleniny o 7,1 % (v prosinci o 4,3 %), z toho ceny brambor byly v lednu meziročně vyšší o 5,1 % (v prosinci o 2,4 %). V oddíle alkoholické nápoje, tabák vzrostly ceny alkoholických nápojů o 5,2 % (v prosinci o 3,4 %) a tabákových výrobků o 2,0 % (v prosinci o 0,8 %). Ke zrychlení meziročního cenového růstu došlo v lednu též v oddíle odívání a obuv, kde byly vyšší ceny oděvů o 1,4 % (v prosinci o 0,3 %) a ceny obuvi o 1,5 % (v prosinci o 1,2 %). Vývoj cen v oddíle doprava byl ovlivněn cenami pohonných hmot a olejů, které přešly z prosincového poklesu o 1,2 % v růst o 3,5 % v lednu. Ke zpomalení meziročního cenového růstu došlo v lednu v oddíle bydlení. Ceny elektřiny byly vyšší o 10,0 % (v prosinci o 12,3 %) a ceny tepla a teplé vody zůstaly nezměněny (v prosinci nárůst o 4,0 %).

Na meziroční zvyšování cenové hladiny měly v lednu největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde se zvýšily ceny nájemného z bytu o 4,2 %, vodného o 5,3 %, stočného o 4,5 % a zemního plynu o 2,9 %. Druhé v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje (nárůst o 6,3 %). Vliv na zvýšení celkové cenové hladiny měly také ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák, kde vzrostly ceny lihovin o 7,2 %. V oddíle stravování a ubytování byly vyšší ceny stravovacích služeb o 5,4 % a ceny ubytovacích služeb o 4,4 %.

Na meziroční snižování celkové cenové hladiny v lednu nadále působily ceny v oddíle pošty a telekomunikace především vlivem cen telefonních a faxových služeb, které byly nižší o 4,1 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 3,6 % a ceny služeb o 3,9 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení imputovaného nájemného (nákladů vlastnického bydlení) byl meziročně 103,6 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v lednu 2,9 %.

Meziroční změna průměrného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP)¹⁾ 28 členských zemí EU byla podle předběžných údajů Eurostatu v **prosinci** 1,6 %, což bylo o 0,3 procentního bodu více než v listopadu. Nejvíce vzrostly ceny v Maďarsku a v Rumunsku (o 4,1 %, resp. o 4,0 %) a nejméně v Itálii a v Portugalsku (o 0,5 %, resp. o 0,4 %). Na Slovensku byly ceny v listopadu i v prosinci vyšší o 3,2 %. V Německu cenový růst v prosinci zrychlil na 1,5 % z 1,2 % v listopadu. Podle předběžných výpočtů vzrostl v lednu HICP v ČR **meziměsíčně** o 1,6 % a **meziročně** o 3,8 %. Bleskový odhad meziroční změny HICP **pro eurozónu za leden 2020** je 1,4 %, jak uvedl Eurostat. (Více informací na internetových stránkách Eurostatu: [HICP](#).)

Celková úroveň spotřebitelských cen **domácností důchodců** v lednu ve srovnání s předcházejícím měsícem vzrostla o 1,8 %. Tento vývoj ovlivnily především ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, které vzrostly o 2,3 %. V tomto oddíle byly vyšší zejména ceny zeleniny, masa a ovoce. V oddíle alkoholické nápoje, tabák spotřebitelské ceny vzrostly o 4,6 %. V tomto oddíle byly vyšší ceny lihovin, vína, tabáku, piva. V oddíle bydlení se ceny zvýšily o 1,7 %, zejména vyššími cenami elektřiny. Opačný vliv na změnu cenové hladiny měl pokles cen v oddíle odívání a obuv o 1,8 %. V tomto oddíle se snížily ceny oděvů i obuvi.

V hlavním městě Praze spotřebitelské cen úhrnem ve srovnání s minulým měsícem vzrostly o 1,4 % (v ČR o 1,5 %). Největší vliv na tento vývoj měly ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák, které byly vyšší o 4,8 % (v ČR o 4,5 %). V tomto oddíle vzrostly ceny vína, lihovin, tabáku, piva. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje ceny vzrostly o 1,9 % (v ČR o 2,3 %). V tomto oddíle byly vyšší zejména ceny zeleniny a ovoce. V oddíle bydlení došlo k růstu cen o 1,0 % (v ČR o 1,1 %). Zvýšily se zde především ceny nájemného z bytu. Na druhé straně došlo v Praze k poklesu spotřebitelských cen v oddíle odívání a obuv o 1,2 % (v ČR o 1,8 %). Snížily se ceny oděvů i obuvi.

* * *

Od ledna 2020 jsou indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizovaných vahách, které vycházejí z výdajů domácností v roce 2018. Nově vypočítávané indexy jsou na všech úrovních spotřebního koše řetězeny k časové řadě indexů o základu průměr roku 2015 = 100. Tím je zajištěno pokračování této časové řady, ze které jsou počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období předchozího roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12 předcházejících měsíců).

Nový spotřební koš naleznete na internetových stránkách ČSÚ: [spotřební koš](#).

¹⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.